

Thema Sociale Veiligheid

Globaal advies

Toekomstverkenning 2018

Aandacht voor de definitie

Onder sociale veiligheid wordt de afwezigheid van lichamelijk, geestelijk of seksueel geweld of dreiging daarmee door iemand uit de huiselijke kring verstaan. Om de sociale veiligheid van inwoners te vergroten kan op verschillende niveaus beleid worden geformuleerd. In de huidige definities wordt huiselijk geweld en kindermishandeling *vooral* gezien als een individueel probleem, veroorzaakt door individuele pathologie en/of disfunctionele communicatie en opvoedpatronen wat (structurele) onveiligheid creëert in gezinnen. Hierdoor komen de sociale, culturele en economische omstandigheden van gezinnen en relaties onvoldoende in beeld. Juist deze omstandigheden bepalen voor een groot deel de stressfactoren in gezinnen en zijn van invloed op de (on)mogelijkheden voor mensen om hun leven op een andere manier in te richten.

De GGD adviseert daarom:

- De huidige definitie van huiselijk geweld en kindermishandeling te gaan herzien en hierin ook erkenning te geven aan de maatschappelijke omstandigheden die van grote invloed zijn op het ontstaan en bestendigen van geweld in relaties.
- In het verlengde hiervan is het vervolgens ook logisch om te investeren in een integrale beleidsaanpak waarin ook emancipatie, huisvesting, sociale en economische zaken worden betrokken.

Daarnaast adviseert de GGD Zuid-Holland Zuid:

1. Aanpassingen in de omgeving

Hierbij valt te denken aan:

- Wegnemen van stressoren, zoals het aanpakken van armoede en gendergelijkheid en dit expliciet relateren aan huiselijk geweld en kindermishandeling;
- Aanpakken van onnodige registratiepraktijken en -procedures, waardoor slachtoffers steeds opnieuw hun verhaal moeten doen.
- Vergroten van de mentale weerbaarheid van inwoners (aansluiten op bestaande programma's)

2. Extra of nieuwe regelgeving & handhaving

Hierbij valt te denken aan:

- Het opnemen gendersensitief oordelen en handelen in *subsidievoorwaarden* van gemeenten t.b.v. maatschappelijke organisaties zou daarvoor een ingang kunnen zijn. Met organisaties die niet afhankelijk zijn van subsidies, zoals de politie, is het nodig om dit onderwerp (opnieuw) vanuit de gemeente/burgemeester te agenderen.

3. Voorlichten, trainen & kennis vergroten

Daarnaast is er ruimte om al bestaande kennis beter te verwerken in beleid en in de hulpverlening. Hierbij valt te denken aan:

- Genderongelijkheid, armoede en sociale uitsluiting (het zogenoemde cross-sectionalistische perspectief) expliciet te maken in (regio)visie op huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Hulpverleningsorganisaties te trainen in gendersensitief oordelen/handelen.
- Programma's uitrollen op scholen en de bevolking in brede zin gericht op gendergelijkheid.

4. Vroegsignalering en (zorg)ondersteuning

In ongeveer 30 procent van de gezinnen waarin geweld speelt worden kinderen uit die gezinnen later (zelf) opnieuw slachtoffer of dader van huiselijk geweld. Ook het getuige zijn van huiselijk geweld is hierin een belangrijk onderdeel.

Daarom adviseert de GGD:

- Toegang tot gespecialiseerde traumazorg voor slachtoffers van huiselijk geweld en kindermishandeling te organiseren. Ook het behandelen van bestaande trauma's bij ouders draagt direct bij aan het verbeteren van de veiligheid in het gezin en voorkomen van intergenerationele overdracht.
- Op basis van beschikbaar onderzoek een inschatting/analyse te maken van de benodigde gespecialiseerde (trauma)hulpverlening in de regio.
- Het vergroten van *kennis* mbt (morele) oordeelsvorming/autonomie van professionals i.r.t. vroegsignalering.
- Aandacht voor huiselijk geweld en kindermishandeling bestaande programma's, zoals:
 - **Stiefgoed:** een programma gericht op stiefouders (vanwege hoge mishandelings-cijfers door stiefouders): <https://www.stiefgoed.nl/>
 - **Voorzorg:** een opvoed-, leefstijl, gezondheids- en ontwikkelingsondersteuningsprogramma, gericht op jonge vrouwen tot 25 jaar die zwanger zijn van hun eerste kind en weinig of geen opleiding hebben genoten. www.ncj.nl/voorzorg/
 - **Handle with Care:** een programma waarin scholen en politie samenwerken om kinderen op school (trauma sensitief) op te vangen nadat zij getuige/slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld (www.augeo.nl)